

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-01605/2014-ERU

V Praze dne 29. července 2014

Č. j.: 01605-7/2014-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-01605/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **AMIS – Tepelná technika, spol. s r. o.**, se sídlem Darkovice, Dlouhá 52, PSČ 747 17, IČ: 49611071, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost AMIS – Tepelná technika, spol. s r. o., se sídlem Darkovice, Dlouhá 52, PSČ 747 17, IČ: 49611071, se tím, že v rozporu s ust. § 78 odst. 1 energetického zákona jako držitel licence na výrobu tepelné energie v rámci cenové lokality „Hlučín – Mírové náměstí 11“

- pravidelně neověřoval správnost měření vlastních měřicích zařízení, když měřil dodávku tepelné energie neověřenými měřicími zařízeními, a to měřicím zařízením „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, jehož platnost ověření skončila 31. prosince 2010, a měřicími zařízeními „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“, jejichž platnost ověření skončila 31. prosince 2011,
- neúčtoval dodávku tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky, když pro odběrné místo „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ účtoval spotřebu tepelné energie za rok 2012 v m³,

dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona.

II. Podle ust. § 91 odst. 13 písm. c) energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti AMIS – Tepelná technika, spol. s r. o., se sídlem Darkovice, Dlouhá 52, PSČ 747 17, IČ: 49611071, za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona ukládá úhrnná **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického

regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01414.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti AMIS – Tepelná technika, spol. s r. o., se sídlem Darkovice, Dlouhá 52, PSČ 747 17, IČ: 49611071, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01414.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 30. října 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu ve věci dodržování povinností stanovených ustanovením § 78 odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), která byla provedena na základě pověření správního orgánu č. j. 12813-2/2013-ERU ze dne 21. října 2013, vydaného podle ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 5. prosince 2013 Protokol č. K027613, č. j. 12813-11/2013-ERU. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. KO-12813/2013-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost AMIS – Tepelná technika, spol. s r. o., se sídlem Darkovice, Dlouhá 52, PSČ 747 17, IČ: 49611071 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti byly dostatečně zjištěny, a proto byl v souladu s ust. § 150 správního řádu vydán dne 20. března 2014 příkaz č. j. 01605-3/2014-ERU. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly zahájené dne 30. října 2013 bylo dodržování povinností vyplývajících z ustanovení § 78 odst. 1 energetického zákona v lokalitě „Hlučín – Mírové náměstí 11“. Na základě provedené kontroly byl dne 5. prosince 2013 sepsán Protokol č. K027613 č. j. 12813-11/2013-ERU, ve kterém kontrolní orgán konstatoval, že účastník

řízení v lokalitě „Hlučín – Mírové náměstí 11“ nesplnil povinnost dodávku tepelné energie měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření, resp. nedodržel povinnost pravidelně ověřovat správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem. S obsahem Protokolu č. K027613 byl účastník řízení seznámen dne 6. prosince 2013, což potvrdil jeho jednatel [REDAKCE] svým podpisem za současného převzetí stejnopisu uvedeného protokolu. Účastník řízení podal dne 15. prosince 2013 proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole námitky. O námitkách účastníka řízení rozhodl Úřad dne 17. ledna 2014 rozhodnutím o námitkách kontrolované osoby č. j. 12813-15/2013-ERU, kterým se námitkám účastníka řízení nevyhovuje a závěr kontrolního zjištění obsaženého v protokolu se potvrzuje.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. KO-12813/2013-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně považoval správní orgán i ostatní skutečnosti za dostatečně zjištěné, a proto vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu dne 20. března 2014 příkaz č. j. 01605-3/2014-ERU, kterým byla účastníku řízení uložena spolu s povinností uhradit náklady řízení také pokuta ve výši 15 000 Kč. Uvedený příkaz byl účastníku řízení doručen dne 24. března 2014. Proti příkazu podal účastník řízení dne 2. dubna 2014 odpor, ve kterém se odvolal proti právnímu hodnocení deliktů v příkazu uvedených. Účastník řízení dále uvedl, že podrobné důvody odvolání zašle do 14 kalendářních dnů. Účastník řízení ve lhůtě jím navržené, ani později důvody odvolání nedoplnil.

Podáním odporu byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Dne 28. dubna 2014 správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, č. j. 01605-5/2014-ERU, které mu bylo doručeno dne 29. dubna 2014. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Dne 7. května 2014 pak účastník řízení Úřadu zaslal vyjádření k probíhajícímu správnímu řízení. Ve svém vyjádření účastník řízení uvádí, že:

„V roce 1999 měla kotelna KOSMOS instalovaný výkon 300 kW a dodávala teplo dvěma odběratelům s šesti měřenými odběrnými místy. Při projednávání vyúčtování za rok 2002 s odběratelem panem [REDAKCE] bylo konstatováno, že ověřování měřidel při tak malém odběru neúměrně zvyšuje cenu tepla, a to zejména nájemníkům bytů. Proto navrhl z důvodu zamezení tvrdosti zákona a jeho prováděcí vyhlášky především nájemníkům bytů provádět toto ověřování měřidel v periodě 8 let s tím, že každý rok se bude ověřovat jen jedno měřidlo. Tuto žádost podpořil zněním Občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., v platném znění, § 1 a § 2, odst. 3, kde je psáno, že „„účastníci občanskoprávních vztahů si mohou vzájemná práva a povinnosti upravit odchylně od zákona, jestliže to zákon výslovně nezakazuje a jestliže z povahy ustanovení zákona nevyplývá, že se od něj nelze uchýlit““. Zákon č. 458/2000 Sb.,

přímo nezakazuje změnit délku platnosti ověření měřidel, jen odkazuje na vyhlášku č. 345/2002 Sb., jež délku platnosti ověření měřidel určuje. Vzhledem k tomu, že zákon je nad vyhlášku a dohoda mezi stranami je rovněž upřednostňována, byl důvod pro použití ustanovení zák. č. 40/1964 Sb., § 2 odst. 3, a to prodloužení doby ověření pro zamezení tvrdosti dopadu zákona na obyvatelstvo, v tomto případě na nájemníky v bytech. Na základě toho byl sepsán dodatek ke smlouvám o dodávce tepla.“

Účastník řízení dále uvádí, že „koncem roku 2003 pan ██████████ ukončil odběr tepla a TUV a v následujících letech byla kotelna rekonstruována tak, aby její provoz byl co nejefektivnější. Její instalovaný výkon se snížil na 90 kW a výroba tepla klesla o 60 %. Ověřování měřidel se stalo ještě více finančně náročnější a v roce ověření měřidla neúměrně zvyšuje nájemníkům cenu za vytápění.“

Dále účastník řízení uvádí:

„Co se týče chybné fakturace, musím konstatovat, že pokud pro všechny údaje není dostatek místa na faktuře, je její nedílnou součástí příloha k faktuře, na níž je uvedena jak spotřeba vody a její cena, tak i spotřeba tepla a jeho cena pro ohřev TUV. Takto vystavená faktura včetně přílohy jako její nedílné součásti, je odběrateli dostatečně jasná a přehledná a splňuje všechny náležitosti, jež jsou požadovány. Navíc jsou v její příloze provedeny úkony dávající větší přehled, včetně účinnosti kotelny.“

Další námitkou účastníka řízení je, že „po telefonátu s ERÚ – odborem licencí v loňském prosinci mi bylo doporučeno, že tak malou kotelnu mám provozovat na základě koncese, čímž odpadne zbytečná administrativa, včetně povinností uvedených v zákona 458/2000 Sb.“, se nevztahuje k předmětu tohoto správního řízení. Správní orgán vedle toho však uvádí, že pokud je účastník řízení stále držitelem příslušné licence, musí dodržovat povinnosti, které mu ukládá jak energetický zákon, tak i ostatní právní předpisy.

Jako poslední bod svého stanoviska účastník vyslovuje názor, že vzhledem k tomu, že se jedná o první kontrolu Úřadu, a s ohledem na tržby z dodávek tepla, považuje uloženou pokutu za příliš vysokou, neboť očekával závěr kontroly spíše doporučujícího charakteru, aby požádal o zrušení licence. Účastník řízení přitom v lednu tohoto roku licenci zrušil. Vzhledem ke skutečnosti, že celkový obrat účastníka řízení dosahuje pouze 2,4 mil. Kč a jeho jednatel je zároveň jeho jediným zaměstnancem, požádal účastník řízení o zvážení udělené sankce.

V průběhu správního řízení správní orgán potvrdil skutečnosti zjištěné v příkazním řízení. S ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 správního řádu pak dospěl k závěru, že o stavu věci nejsou důvodné pochybnosti, a přistoupil k vydání tohoto rozhodnutí.

IV. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení podniká na území města Hlučín mimo jiné v oblasti výroby tepelné energie na základě licence č. 310202420 na výrobu tepelné energie. Účastník řízení vlastní licencovaný zdroj tepelné energie na adrese Mírové náměstí 11, Hlučín, pod označením „Hlučín – Mírové náměstí 11“. Z tohoto zdroje na základě smlouvy o dodávce tepla uzavřené dne 25. července 2006 dodává tepelnou energii pouze jednomu odběrateli, kterým je Ing. Alois Miketa.

Účastník řízení průběžně v průběhu měsíce i vždy na konci měsíce provádí odečet naměřených hodnot, následně je vyhodnotí a vyúčtuje odběrateli tepelné energie. Odběrateli tepelné energie byl vystaven účetní doklad s vyúčtováním dodávek tepelné energie, na kterém je uvedeno odebrané množství tepelné energie zjištěné při odečtech za odběrná místa neověřenými měřicími zařízeními, označenými jako „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“. Spotřeba tepelné energie za odběrné místo. Kde je osazeno „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, je v účetním dokladu s vyúčtováním dodávek tepelné energie uvedena pouze jako „spotřeba TUV v m³, které vyjadřuje pouze množství vody, přičemž skutečná spotřeba tepelné energie v GJ, která vychází z dokumentů „Provozní deník 1/2012“ a „Provozní deník 12/2012“ a vyjadřuje, kolik množství tepelné energie bylo spotřebováno, v tomto účetním dokladu uvedena není. Z uvedeného vyplývá, že účastník řízení nevyúčtoval spotřebu tepelné energie za rok 2012 pro odběrné místo „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ za cenu skutečně odebraných GJ tepelné energie. Účastník řízení tak porušil ust. § 78 odst. 1 energetického zákona, neboť neúčtoval dodávku tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky.

Při kontrole bylo zjištěno, že v každém odběrném místě má účastník řízení osazeno a zapojeno vlastní měřicí zařízení k vyhodnocování a účtování dodávek tepelné energie. Měřicí zařízení je umístěno v místě předání tepelné energie, kde přechází tepelná energie z vlastnictví dodavatele do vlastnictví odběratele. Při místním šetření kontrolního orgánu dne 5. října 2013 bylo zjištěno, že účastník řízení má osazena a zapojena pouze dvě měřicí zařízení k vyhodnocování a účtování dodávek tepelné energie ze tří, a to v odběrných místech „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“. Měřicí zařízení s názvem „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ nebylo v době kontrolního šetření osazeno z důvodu jeho opravy, což je doloženo dokumentem „Kniha příjmů a výdejů měřidel“ ze dne 31. října 2013. Z vyjádření společnosti ENBRA, a. s., která provádí pro účastníka řízení opravy a certifikace měřicích zařízení, vyplývá, že poslední ověření měřicího zařízení „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ proběhlo dne 28. srpna 2006. Kontrolní orgán zjišťoval, zda účastník řízení jako držitel licence na výrobu tepelné energie měří dodávku tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky vlastním měřicím zařízením, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem, kterým je zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu pak vymezuje prováděcí právní předpis k uvedenému zákonu, a to vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla

podléhající schválení typu. U kontrolovaných měřidel, a to „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“ bylo zjištěno porušení ust. § 78 odst. 1 energetického zákona v návaznosti na vyhlášku č. 345/2002 Sb., k provedení § 3 odst. 3 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu. Touto vyhláškou je stanovena doba platnosti ověření měřidel, která je pro kompaktní měřiče tepla a chladu a jejich členy stanovena na 4 roky. U všech tří měřicích zařízení tak bylo prokazatelně zjištěno, že jejich platnost ověření skončila a účastník řízení tak porušil svou povinnost pravidelně ověřovat správnost měření.

Zjištěné údaje, z kontrolního šetření o pravidelnosti ověřování správnosti měření, jsou zpracovány v následující tabulce:

Název měřidla	Štítek na měřidle	Rok posledního ověření	Platnost ověření měřidla do 31. 12. roku	vyhovuje/nevyhovuje
1. Měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV	nezjištěno	2006*	2010	nevyhovuje
2. Měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory	K 64 07	2007	2011	nevyhovuje
3. Měřidlo spotřeby tepla bytové prostory	K 64 07	2007	2011	nevyhovuje

*dle společnosti ENBRA, a. s., která provádí pro účastníka řízení opravy a certifikace měřicích zařízení

V. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona se držitel licence na výrobu tepelné energie nebo licence na rozvod tepelné energie dopustí tím, že neměří, nevyhodnocuje nebo neúčtuje dodávku tepelné energie podle skutečných hodnot teploty látky nebo údajů měřicího zařízení nebo neosadí, nezapojí nebo neudrží vlastní měřicí zařízení nebo pravidelně neověřuje správnost měření podle ust. § 78 odst. 1 energetického zákona.

V odporu podaném dne 2. dubna 2014 účastník řízení nesouhlasil s právním hodnocením deliktů uvedených v příkazu. Správní orgán se v rámci správního řízení zabýval správním deliktem ve smyslu ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona v návaznosti na porušení povinnosti pravidelně ověřovat správnost měření vlastního měřicího zařízení a účtovat dodávky tepelné energie podle skutečných parametrů teploty látky. Skutečnost,

že účastník řízení pravidelně neověřoval správnost měření vlastních měřicích zařízení, když měřil dodávku tepelné energie neověřenými měřicími zařízeními, jejichž platnost ověření skončila, a dále neúčtoval dodávku tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky, když pro odběrné místo „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ účtoval spotřebu tepelné energie za rok 2012 v m³, účastník řízení ani ve svém odporu podaném dne 2. dubna 2014, ani ve svém vyjádření, doručeném Úřadu dne 7. května 2014, nerozporoval. Povinnost uložená držitelům licence na výrobu a držitelům licence na rozvod předkládat stanovená měřidla k periodickému ověření jejich přesnosti a povinnost účtovat dodávky podle skutečných parametrů teplotnosné látky představuje základní ochranu veřejných zájmů, v tomto případě zájmu na zajištění správnosti měření a správnosti účtování dodávek tepla odběratelům. Právní kvalifikace správního deliktu podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona, kterého se držitel licence na výrobu tepelné energie nebo licence na rozvod tepelné energie dopustí tím, že neměří, nevyhodnocuje nebo neúčtuje dodávku tepelné energie podle skutečných hodnot teplotnosné látky nebo údajů měřicího zařízení nebo neosadí, nezapojí nebo neudrhuje vlastní měřicí zařízení nebo pravidelně neověřuje správnost měření podle ust. § 78 odst. 1 energetického zákona, odpovídá kontrolním zjištěním.

K námitce účastníka řízení týkající se smluvní volnosti v občanskoprávních vztazích, která dle jeho mínění dopadá na dohodu s odběratelem panem [REDAKCE] o odchylné periodě pro ověřování měřidel, správní orgán uvádí, že občanským zákoníkem se řídí soukromá práva a povinnosti osobní a majetkové povahy v tom rozsahu, v jakém je neupravují jiné právní předpisy. Podmínky podnikání a výkon státní správy v energetických odvětvích, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojená upravuje energetický zákon. Účastník řízení je držitelem licence na výrobu tepelné energie a povinnosti stanovené energetickým zákonem jsou pro držitele licence závazné, nelze se od nich odchýlit a žádnou soukromoprávní dohodou se nelze z těchto povinností vyvázat nebo si je upravit odlišně.

Zmírnění tvrdosti je právní institut, jehož účelem je vyřešit výjimečné případy, kdy aplikace právní normy by vedla k zvláště tíživým důsledkům. Jedná se o situace, kdy lze připustit výjimku z obecného pravidla, pokud veřejný úřad shledá, že pro ni jsou dány důležité důvody – aplikace normy by byla pro adresáta příliš tvrdá a zákonodárce evidentně s takovým případem nepočítal nebo jej považoval za příliš raritní. Zmocnění pro zmírnění tvrdosti zákona musí být vždy v zákoně konkrétně uvedeno. Energetický zákon institut zmírnění tvrdosti neobsahuje.

K námitce účastníka řízení, že *koncem roku 2003 pan [REDAKCE] ukončil odběr tepla a TUV a v následujících letech byla kotelna rekonstruována tak, aby její provoz byl co nejefektivnější. Její instalovaný výkon se snížil na 90 kW a výroba tepla klesla o 60 %. Ověřování měřidel se stalo ještě více finančně náročnější a v roce ověření měřidla neúměrně zvyšuje nájemníkům cenu za vytápění.* Úřad uvádí, že právě povinnost uložená držitelům licence na výrobu a držitelům licence na rozvod předkládat stanovená měřidla k periodickému ověření jejich přesnosti a povinnost účtovat dodávky podle skutečných parametrů teplotnosné látky zaručuje správnost měření a následně tedy správnost účtování dodávek tepla odběratelům.

S námitkou účastníka řízení ke kontrolnímu zjištění týkajícího se údajů uváděných ve vyúčtování se Úřad vypořádal již v Rozhodnutí o námitkách kontrolované osoby č. j. 12813-15/2013-ERÚ vydaném dne 17. ledna 2014. Náležitosti faktury stanoví vyhláška č. 210/2011 Sb., o rozsahu, náležitostech a termínech vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb, ve znění pozdějších předpisů. Vyúčtování dodávky tepelné energie vztažené na jednotku m³, která není jednotkou tepelné energie, vyjadřuje pouze vztah, jaké množství vody odběratel spotřeboval, nikoli množství tepelné energie obsažené ve vodě. Náklady na tepelnou energii vyjádřené v Kč/m³ představují pouze měrnou hodnotu nákladů na spotřebované množství, proto nelze tento vztah považovat ani za cenu tepelné energie. Bod (3.1) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2012, k cenám tepelné energie stanoví, že cena tepelné energie kalkulovaná v souladu s částí (1) a (2) cenového rozhodnutí se s odběrateli sjednává buď jako jednosložková vztažená na jednotkové množství tepelné energie, nebo jako dvousložková s proměnnou složkou ceny vztaženou na jednotkové množství tepelné energie a stálou složkou ceny vztaženou na jednotkové množství tepelné energie nebo na jednotku tepelného výkonu, které odpovídají dlouhodobé spotřebě rozvodného nebo odběrného tepelného zařízení. Množství tepelné energie při kalkulaci ceny odpovídá dodávce tepelné energie anebo vlastní spotřebě a výsledná kalkulace ceny tepelné energie odpovídá skutečnému množství tepelné energie za celý ukončený kalendářní rok podle údajů z měření tepelné energie. Cenu tepelné energie je tak možné sjednat pouze na vztaženou jednotku tepelné energie, tj. zejména v Kč/GJ, v Kč/kWh, popř. v Kč/MWh.

Námitka účastníka řízení, že *po telefonátu s ERÚ – odborem licencí v loňském prosinci mi bylo doporučeno, že tak malou kotelnu mám provozovat na základě koncese, čímž odpadne zbytečná administrativa, včetně povinností uvedených v zákona 458/2000 Sb.*, se nevztahuje k předmětu tohoto správního řízení. Správní orgán vedle toho však uvádí, že pokud je účastník řízení stále držitelem příslušné licence, musí dodržovat povinnosti, které mu ukládá jak energetický zákon, tak i ostatní právní předpisy.

Jako poslední bod svého stanoviska účastník vyslovuje názor, že vzhledem k tomu, že se jedná o první kontrolu Úřadu, a s ohledem na tržby z dodávek tepla, považuje uloženou pokutu za příliš vysokou, neboť očekával závěr kontroly spíše doporučujícího charakteru, aby požádal o zrušení licence. Účastník řízení přitom v lednu tohoto roku licenci zrušil. Vzhledem ke skutečnosti, že celkový obrat účastníka řízení dosahuje pouze 2,4 mil. Kč a jeho jednatel je zároveň jeho jediným zaměstnancem, požádal účastník řízení o zvážení udělené sankce. Odůvodnění výše sankce obsahuje oddíl VI. tohoto rozhodnutí. Přestože účastník řízení v lednu 2014 licenci zrušil, v posuzovaném období, tj. do prosince 2013, účastník řízení držitelem licence byl a byl tak povinen dodržovat povinnosti uložené mu jakožto držiteli licence energetickým zákonem.

Z výkladu ust. § 78 odst. 1 energetického zákona vyplývá, že trestat lze pouze pachatele, který je držitelem licence na výrobu a držitelem licence na rozvod tepelné energie.

Správní orgán se tedy nejprve zabýval otázkou, zda má účastník řízení udělenou některou z výše uvedených licencí. Správní orgán ověřil, že účastník řízení je držitelem licence na výrobu tepelné energie č. 310202420, která nabyla právní moci dne 11. března 2002.

Ust. § 78 odst. 1 ukládá držiteli licence na výrobu a držiteli licence na rozvod tepelné energie měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem. Tím je zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

Měřidla k povinnému ověřování s ohledem na jejich význam stanovuje Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláškou č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů. Pro kompaktní měřiče tepla a chladu je pak v položce 3.1.2 přílohy uvedené vyhlášky stanovena doba platnosti ověření na 4 roky. Správní orgán však zjistil, že u kontrolovaného měřicího zařízení s názvem „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ doba platnosti ověření skončila dne 31. prosince 2010, u kontrolovaných měřicích zařízení „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“ doba platnosti ověření skončila dne 31. prosince 2011. Další ověření uvedených měřicích zařízení pak již provedeno nebylo.

Účastník řízení tak porušil zákonem stanovenou povinnost pravidelně ověřovat správnost měření uloženou v ust. § 78 odst. 1 energetického zákona, neboť platnost ověření všech tří měřicích zařízení již vypršela a účastník řízení ji nenechal u žádného měřicího zařízení znovu ověřit.

Při vyúčtování spotřeby tepelné energie za odběrné místo, kde je osazeno „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, účastník řízení nadto nevyúčtoval spotřebu tepelné energie za rok 2012 podle skutečných hodnot teplotnosné látky nebo údajů měřicího zařízení. Ve vyúčtování dodávek tepelné energie za toto odběrné místo je uvedena pouze hodnota v m³, přičemž tato jednotka není jednotkou tepelné energie a vyjadřuje pouze to, jaké množství vody odběratel spotřeboval, nikoli kolik tepelné energie ve vodě bylo obsaženo. Účastník řízení sečetl náklady na tepelnou energii s náklady na pitnou vodu, jejíž cena je regulovaná ministerstvem financí formou věcného usměrňování cen za dodávku pitné vody, a vztáhl je na jednotku objemu v m³, která představuje pouze měrnou hodnotu nákladů na spotřebované množství (pitné) vody, a proto nelze tento vztah označovat ani za cenu tepelné energie.

Účastník řízení tak při výkonu své licencované činnosti nesplnil povinnost uloženou mu ust. § 78 odst. 1 energetického zákona účtovat dodávku tepelné energie podle skutečných hodnot teplotnosné látky.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení jako držitel licence na výrobu tepelné energie č. 310202420 v rozporu s ust. § 78 odst. 1 energetického zákona v rámci cenové lokality „Hlučín – Mírové náměstí 11“ pravidelně neověřoval správnost měření vlastních měřicích zařízení, když měřil dodávku tepelné energie

odběrateli [REDAKCE] neověřenými měřicími zařízeními „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení jako držitel licence neúčtoval dodávku tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky, když pro odběrné místo „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ nevyúčtoval spotřebu tepelné energie za rok 2012 podle skutečných hodnot teplotnosné látky nebo údajů měřicího zařízení.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly v případě obou jednání naplněny formální znaky správních deliktů podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že Aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V jednání účastníka řízení spočívajícím v porušení povinnosti pravidelně ověřovat správnost měření podle ust. § 78 odst. 1 energetického zákona a současně také v porušení povinnosti účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky lze shledat společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na zajištění správnosti měření a správnosti účtování dodávek tepla odběratelům, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím uložení povinnosti dodávku tepelné energie měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení, a povinnosti správnost měření pravidelně. Správní orgán je tak toho názoru, že u obou skutků účastníka řízení je naplněna i materiální stránka trestnosti správních deliktů dle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění jedné skutkové podstaty podle totožného ustanovení.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se více skutky dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon ani zákon o cenách žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční.

Lze lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona.

Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční.

Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se

správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona. Za závažnější přitom považuje správní orgán jednání účastníka řízení spočívající v porušení povinnosti pravidelně ověřovat správnost měření podle ust. § 78 odst. 1. Správní delikt spočívající v porušení povinnosti účtovat dodávku tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky, když pro odběrné místo, kde je osazeno „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, nevyúčtoval spotřebu tepelné energie za rok 2012 podle skutečných hodnot teplotnosné látky nebo údajů měřicího zařízení považuje správní orgán za méně závažný, neboť k porušení povinnosti účtovat podle skutečných hodnot teplotnosné látky došlo pouze v jediném odběrném místě, zatímco v odběrných místech „2. Měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. Měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“ účastník řízení svou povinnost splnil. Správní delikt spočívající v porušení povinnosti pravidelně ověřovat správnost měření podle ust. § 78 odst. 1 energetického zákona správní orgán považuje za závažnější, neboť povinnost pravidelně ověřovat správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem nedodržel účastník řízení u žádného měřicího zařízení. Správní orgán se s ohledem k rozsahu svých kompetencí nezabýval otázkou správnosti výše ceny za dodávku pitné vody, ani způsobem rozúčtování součtu nákladů na tepelnou energii a pitnou vodu, vyjádřeného v Kč/m³, proto nemohl také posoudit, zda uvedeným postupem účastníka řízení nedošlo v důsledku jeho jednání k poškození konečného spotřebitele.

Za správní delikt podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91 odst. 13 písm. c) téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení neprovedl ověření správnosti měření tří měřidel, a to „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“, když poslední kontrolní ověření bylo provedeno v roce 2007 a doba platnosti ověření tak skončila 31. prosince 2011, a měřidla „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“, když poslední kontrolní ověření bylo provedeno v roce 2006 a doba platnosti ověření tak skončila 31. prosince 2010. Takový postup účastníka řízení lze

vyhodnotit tak, že způsob spáchání správního deliktu, a rovněž okolnosti, za kterých byl spáchán, je třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Ke skutečnosti, že v době provádění kontroly od skončení platnosti ověření správnosti měření měřidel „2. měřidlo spotřeby tepla nebytové prostory“ a „3. měřidlo spotřeby tepla bytové prostory“ uplynula doba delší než dva roky a u měřidla „1. měřidlo spotřeby tepla na výrobu TUV“ doba delší než tři roky, nebylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty ani jako k polehčující, ani jako k přitěžující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 15 000 Kč, tedy u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Správní orgán při stanovení výše pokuty vzal v úvahu všechny okolnosti, za nichž k protiprávnímu jednání došlo, i všechny okolnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení a při stanovení výše pokuty za správní delikty v souběhu uvedené ve výroku rozhodnutí se řídil zásadou absorpční a sankci (pokutu) uložil jedinou ve výměře ustanovení vztahujícího se na nejzávažnější ze sbíhajících se správních deliktů. Za závažnější přitom považuje správní orgán jednání účastníka řízení spočívající v porušení povinnosti pravidelně ověřovat správnost měření podle ust. § 78 odst. 1. Za správní delikt podle ust. § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91 odst. 13 písm. c) téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona správní orgán stanovil výši sankce na částku 15 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké

svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly